

Четвъртък, 7 май 2009 г.

Отношения между Европейския парламент и националните парламенти съгласно Договора от Лисабон

P6_TA(2009)0388

Резолюция на Европейския парламент от 7 май 2009 г. относно развитието на отношенията между Европейския парламент и националните парламенти съгласно Договора от Лисабон (2008/2120(INI))

(2010/С 212 Е/13)

Европейският парламент,

- като взе предвид Протокола относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към Договора от Амстердам,
- като взе предвид Протокола относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност, приложен към Договора от Амстердам,
- като взе предвид Договора от Лисабон, и в частност член 12 от Договора за Европейски Съюз,
- като взе предвид Протокола относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към Договора от Лисабон и в частност член 9 от него,
- като взе предвид Протокола относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност, приложен към Договора от Лисабон,
- като взе предвид своята резолюция от 7 февруари 2002 г. относно отношенията между Европейския парламент и националните парламенти при европейската интеграция, ⁽¹⁾
- като взе предвид Насоките за отношенията между правителствата и парламентите по европейските въпроси (минимални стандартни указания) от 27 януари 2003 г. („Парламентарни насоки от Копенхаген“)⁽²⁾, приети на XXVIII-та среща на Конференцията на комисиите по европейски въпроси към парламентите на държавите-членки на Европейския съюз и на Европейския парламент (COSAC),
- като взе предвид Насоките на междупарламентарно сътрудничество в Европейския съюз от 21 юни 2008 г. ⁽³⁾,
- като взе предвид Заклченията от XL-та среща на COSAC, проведена на 4 ноември 2008 г. в Париж, и по-специално точка 1 от тях,
- като взе предвид доклада на Подкомисията за бъдещето на Ирландия в Европейския съюз към ирландския парламент от ноември 2008 г. и по-специално параграфи 29-37 на неговото резюме, в които се призовава за всеобхватно засилване на парламентарния контрол върху националните правителства в качеството им на членове на Съвета,
- като взе предвид член 45 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на Комисията по конституционни въпроси и становищата на Комисията по външни работи и Комисията по развитие (A6-0133/2009),

⁽¹⁾ Приета съгласно доклад A5-0023/2002 на комисията по конституционни въпроси (доклада на Napolitano) (ОВ С 284 Е, 21.11.2002 г., стр. 322).

⁽²⁾ ОВ С 154 от 2.7.2003 г., стр. 1.

⁽³⁾ Преработена версия, договорена на Конференцията на председателите на парламентите на държавите-членки на Европейския съюз на заседанието им на 20/21 юни 2008 г. в Лисабон.

Четвъртък, 7 май 2009 г.

- А. като има предвид, че последната резолюция, приета от Европейския парламент, относно отношенията с националните парламенти е от 2002 г. и че следователно вече е време да бъде направена преоценка;
- Б. като има предвид, че гражданите са пряко представени на равнище ЕС в Европейския парламент и че държавите-членки са представени в Съвета от техните съответни правителства, които от своя страна подлежат на демократичен отчет пред своите национални парламенти (виж член 10, параграф 2 от Договора за ЕС във версията му от Лисабон); и като има предвид, че следователно необходимото парламентаризиране на Европейския съюз трябва да се основава на два подхода: от една страна на разширяване на правомощията на Европейския парламент по отношение на всички решения на Съюза, а от друга страна на укрепване на правомощията на парламентите на отделните държави-членки по отношение на техните правителства;
- В. като има предвид отличното сътрудничество в рамките на Европейският конвент между представителите на националните парламенти и представителите на Европейския парламент, както и между последните и представителите на парламентите на присъединяващите се страни;
- Г. като има предвид, че провеждането на заседания на съвместните парламентарни комитети посветени на определени теми по време на срока за размисъл се оказва добра практика, която би могла да се използва при свикването на нов конвент или при други подобни обстоятелства;
- Д. като има предвид, че през последните години отношенията между Европейския парламент и националните парламенти се подобриха и разнообразиха, както и че на равнище парламенти като цяло и на равнище отделни парламентарни комисии се извършват все по-голям брой дейности;
- Е. като има предвид, че бъдещото развитие на отношенията трябва да отчита предимствата и недостатъците на различните практики, които съществуват;
- Ж. като има предвид, че новите компетенции, предоставени на националните парламенти съгласно Договора от Лисабон, особено по отношение на принципа на субсидиарност, ги насърчават да се включат активно на един ранен етап в процеса на формулиране на политиките на равнище Европейски съюз;
- З. като има предвид, че всички форми на междупарламентарно сътрудничество следва да съответстват на два основни принципа: по-висока ефективност и парламентарно демократизиране;
- И. като има предвид, че основната задача и функция на Европейския парламент и националните парламенти е да участват в процеса на вземане на решения в областта на законодателството и да разглеждат внимателно политическите решения съответно на национално и европейско равнище; като има предвид, че това не прави излишно тясното сътрудничество за общото благо, особено по отношение на транспонирането на законодателството на ЕС в националните законодателства;
- Й. като има предвид, че е уместно да се изготвят политически насоки, въз основа на които представителите и органите на Европейския парламент да могат да определят бъдещи действия във връзка с неговите отношения с националните парламенти и изпълнението на разпоредбите на Договора от Лисабон относно националните парламенти;

Принос на Договора от Лисабон за развитието на отношенията

1. Приветства задълженията и правата на националните парламенти съгласно Договора от Лисабон, който е един „Договор на парламентите“, които увеличават тяхната роля в политическите процеси на Европейския съюз; счита, че тези права могат да се разделят на три категории:

Право на информация за:

- оценката на провежданите политики в областта на свободата, сигурността и правосъдието;
- работата на Постоянната комисия по вътрешна сигурност;

Четвъртък, 7 май 2009 г.

- предложения за изменение на Договорите;
- заявления за присъединяване към Съюза;
- опростени ревизии на Договора (шест месеца предварително);
- предложения за мерки, допълващи Договора;

Право на активно участие в:

- правилното функциониране на Съюза (клауза тип „чадър“ („umbrella“ provision));
- упражняването на контрол върху Европол и Евроюст заедно с Европейския парламент;
- споразумения за изменения на Договора;

Право на възражения срещу:

- законодателство, което не е съобразено с принципа на субсидиарност, посредством процедурите „жълт картон“ и „оранжев картон“;
- изменения на Договора при опростена процедура;
- мерки на съдебно сътрудничество по въпроси от гражданското право (семеино право);
- нарушения на принципа на субсидиарност, чрез сезиране на Съда на ЕО (ако националното право го позволява);

Настоящи отношения

2. Отбелязва със задоволство, че през последните години отношенията му с националните парламенти и техните членове в общи линии са се развили в положителна насока, но все още в недостатъчна степен, най-вече чрез следните форми на съвместни действия:

- заседания на съвместните парламентарни комитети по хоризонтални въпроси, излизачи извън сферата на дейност на една комисия;
- редовни заседания на съвместния комитет поне два пъти на всеки шест месеца,
- специални междупарламентарни срещи на равнище комисии по инициатива на Европейския парламент или на парламента на държавата-членка, която държи председателството на Съвета на Европейския съюз;
- междупарламентарни срещи на равнище председатели на комисии;
- сътрудничество на равнище председатели на парламенти в рамките на Конференцията на председателите на парламентите на държавите-членки на Европейския съюз и на Европейския парламент;
- посещения на членове на националните парламенти в Европейския парламент с цел участие в заседанията на съответните специализирани комисии;

Четвъртък, 7 май 2009 г.

- срещи в рамките на политическите групи или партии на европейско равнище, събиращи политици от всички държави-членки и членове на Европейския парламент;

Бъдещи отношения

3. Счита, че трябва да се развият нови форми на диалог преди и след законодателния процес между Европейския парламент и националните парламенти;
4. Настоятелно приканва националните парламенти да полагат по-големи усилия за засилване на отчетността на националните правителства за управлението и изразходването на средства на ЕС; приканва националните парламенти внимателно да проверяват качеството на националните оценки за въздействие и начина по който националните правителства транспонират правото на ЕС в националното законодателство и изпълняват политиките на ЕС и програмите за финансиране на равнище държавни, регионални и местни органи; изисква от националните парламенти внимателно да следят отчетите на изпълнението на националните планове за действие от Лисабонския дневен ред;
5. Счита, че е уместно да се предложи подкрепа на националните парламенти при внимателното разглеждане на проектозаконодателството, преди то да бъде разгледано от законодателния орган на Съюза, както и при ефективния контрол на работата на техните правителства в Съвета;
6. Заявява, че редовните двустранни срещи на съответни специализирани комисии и специалните между-парламентарни срещи на равнище комисии, провеждани по покана на Европейския парламент, позволяват да се провежда диалог на един ранен етап по актуални или планирани законодателни актове или политически инициативи и че поради това те трябва да бъдат запазени и систематично развивани в една постоянна мрежа на сродни комисии; счита, че тези срещи могат да бъдат предложени или следвани от специални двустранни срещи на комисии с цел разглеждане на специфични национални проблеми; счита също така, че на конференцията на председателите на комисии може да бъде възложено да разработи и координира програма на дейностите на специализираните комисии с националните парламенти;
7. Отбелязва, че срещите на председателите на специализираните комисии на Европейския парламент и на националните парламенти, като например срещите на председателите на комисията по външни работи, на комисията по конституционни въпроси и на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи също са, поради ограничения брой на своите участници, ефективно средство за обмен на информация и становища;
8. Счита, че други форми на сътрудничество, различни от споменатите по-горе, биха могли ефективно да допринесат за създаването на европейско политическо пространство и следва да бъдат допълнително развивани и разнообразявани;
9. Би приветствал в тази връзка нови инициативи на равнище национални парламенти, например предоставянето на членовете на Европейския парламент на правото да бъдат канени веднъж годишно да се изкажат по време на пленарни заседания на националните парламенти, да участват в заседания на комисии по европейски въпроси като консултанти, да участват в заседанията на специализираните комисии, когато се обсъждат релевантни аспекти на законодателството на Европейския съюз, или да участват в заседания на съответните политически групи като консултанти;
10. Препоръчва отпускането на адекватен бюджет за организиране на срещи на специализираните комисии със съответните комисии на националните парламенти и на докладчиците на Европейския парламент с техни колеги от националните парламенти и препоръчва разглеждането на възможността за осигуряване на технически средства за провеждане на видеоконференции между докладчиците на специализираните комисии на националните парламенти и на Европейския парламент;
11. Счита, че увеличените правомощия на националните парламенти по отношение на спазването на принципа на субсидиарност, предвиден в Договора от Лисабон, ще позволят да се оказва влияние и да се извършва задълбочен преглед на европейското законодателство на един ранен етап и ще допринесат за подобро законотворчество и съгласуваност на законодателството на равнището на ЕС;

Четвъртък, 7 май 2009 г.

12. Заявява, че за първи път се определя роля на националните парламенти в делата на ЕС, която е отделна от тази на техните национални правителства, което допринася за по-добрия демократичен контрол и доближава Съюза до неговите граждани;
13. Припомня, че контролът върху националните правителства от страна на националните парламенти трябва да се упражнява преди всичко съобразно съответните конституционни правила и закони;
14. Подчертава факта, че националните парламенти са важни действащи лица, що се отнася до прилагането на европейското законодателство, и че един механизъм за обмен на най-добри практики в тази сфера би бил от голямо значение;
15. Отбелязва в тази връзка, че създаването на електронна платформа за обмен на информация между парламентите — интернет страницата за междупарламентарен обмен на информация (IPEX) ⁽¹⁾, представлява важна стъпка напред, тъй като позволява следенето на документите на Европейския парламент от националните парламенти от една страна, и проверката на въвеждането им в националното законодателство от Европейския парламент от друга, да става в реално време; поради това смята за необходимо предоставянето на подходящо финансиране на тази система, технически разработена и поддържана от Европейския парламент;
16. Предвижда по-систематично наблюдение на диалога преди законодателния процес между националните парламенти и Комисията (така наречената „инициатива Барозу“), с цел по-добра информираност за позицията на националните парламенти още в началната фаза на законодателния процес; призовава националните парламенти да предоставят своите становища в тази област едновременно и на Европейския парламент;
17. Приветства напредъка, постигнат през последните години в развитието на сътрудничеството между Европейския парламент и националните парламенти в областта на външната политика, сигурността и отбраната;
18. Признава, че на националните парламенти се пада важна роля при предоставянето на информация за националния дебат за Общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) и европейската политика на сигурност и отбрана (ЕПСО);
19. Отново отбелязва със загриженост, че отчетността за финансовите договорености по отношение на ОВППС и ЕПСО пред парламентите е недостатъчна и че поради това е необходимо подобряване на сътрудничеството между Европейския парламент и националните парламенти с цел установяване на демократичен контрол върху всички аспекти на тези политики ⁽²⁾;
20. Призовава, в интерес на последователността, ефикасността и избягването на дублирането на дейности, за разпускане на парламентарната асамблея на Западноевропейския съюз (ЗЕС) веднага щом с влизането в сила на Договора от Лисабон ЗЕС напълно и окончателно стане част от Европейския съюз;

Роля на COSAC

21. Счита, че бъдещата политическа роля на COSAC трябва да бъде определена в тясното сътрудничество между Европейския парламент и националните парламенти и че в съответствие с Протокола за ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към Договора от Амстердам, COSAC трябва да остане предимно форум за обмен на информация и дебати по общополитическите въпроси и най-добрите практики във връзка с контрола на националните правителства ⁽³⁾; счита, че информацията и дебатът следва да са насочени на второ място върху законодателните дейности, отнасящи се до зоната на свободата, сигурността и правосъдието, както и върху спазването на принципа на субсидиарност на равнището на Европейския съюз;

⁽¹⁾ IPEX: интернет страницата за междупарламентарен обмен на информация за Европейския съюз, официално стартирана през юли 2006 г.

⁽²⁾ Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията от 17 май 2006 г. относно бюджетната дисциплина и стабилното финансово управление (ОВ С 139, 14.6.2006 г., стр. 1) и член 28 параграф 3 на ДЕС.

⁽³⁾ Вж насоките за отношенията между правителствата и парламентите по европейските въпроси (минимални стандарти указания), споменати по-горе.

Четвъртък, 7 май 2009 г.

22. Изразява решимост да изиграе напълно своята роля, да изгълни отговорностите си относно функционирането на COSAC, а също и да продължи да предоставя техническа подкрепа на секретариата на COSAC и представителите на националните парламенти;

23. Припомня, че дейността на Европейския парламент и на националните парламенти в рамките на COSAC трябва да е допълваща и не трябва да бъде разпокъсвана или нарушавана отвън;

24. Счита, че неговите специализирани комисии трябва да вземат по-голямо участие в подготовката и представителството на заседанията на COSAC; счита, че неговата делегация следва да се оглавява от председателството на неговата комисия по конституционни въпроси и да включва председателите и докладчиците на специализираните комисии, занимаващи се с темите, включени в дневния ред на съответното заседание на COSAC; счита за необходимо Председателският съвет и членовете на Европейския парламент да бъдат информирани за протичането на и резултатите от заседанията на COSAC;

*

* *

25. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите-членки.

Гражданската инициатива

P6_TA(2009)0389

Резолюция на Европейския парламент от 7 май 2009 г. с искане към Комисията да представи предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно изпълнението на гражданската инициатива (2008/2169(INI))

(2010/C 212 E/14)

Европейският парламент,

- като взе предвид член 192, втори параграф от Договора за ЕО,
- като взе предвид Договора от Лисабон за изменение на Договора за Европейския съюз и на Договора за създаване на Европейската общност, подписан в Лисабон на 13 декември 2007 г.,
- като взе предвид Договора за създаване на Конституция за Европа ⁽¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 20 февруари 2008 г. относно Договора от Лисабон ⁽²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 19 януари 2006 г. относно периода за размисъл: структура, теми и рамка за оценка на дебатите за Европейския съюз ⁽³⁾,
- като взе предвид членове 39 и 45 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на Комисията по конституционни въпроси и становището на Комисията по петиции (A6-0043/2009),

⁽¹⁾ ОВ С 310. 16.12.2004 г., стр. 1.

⁽²⁾ Приети текстове, P6_TA(2008)0055

⁽³⁾ ОВ С 287 Е, 24.11.2006 г., стр. 306.